

India műanyagipara

A földrajzilag Európától távol lévő India óriási piaca és kedvező növekedési mutatói felkeltették a beruházók érdeklődését. Az országban korszerű technológiákkal gyártanak műanyag alapanyagokat, a kapacitások bővítését tervezik. A feldolgozás azonban többnyire kis vállalkozásokban folyik, amelyek korlátozott műszaki és pénzügyi lehetőségekkel rendelkeznek, és a hazai igényeknek csak 30%-át képesek biztosítani.

Tárgyszavak: India; piaci adatok; műanyagipar; külföldi befektetések; műanyag-felhasználás; műanyag-feldolgozás

India a Földünk hetedik legnagyobb (3 287 263 km²) és második legnépesebb (1,2 milliárd fő) állama. A gyakran szubkontinensként emlegetett ország hosszú történelme, ami mind a mai napig nagyon élénken él a mindennapokban is, méltán tette Indiát a sokszínű kulturális értékek országává.

Az indiai gazdaság és társadalom jellemzői

India gazdasági szerkezete az 1990-es évek elején kezdett átalakulni, amit a GDP kimagasló mértékű növekedése bizonyít. 2001 és 2011 között a bruttó hazai termék mennyisége több mint duplájára nőtt, az egy lakosra jutó GDP ugyanezen időszak alatt 1600 USD-ról 3700 USD-re emelkedett. A földkerekség második legnépesebb országa egyre fontosabb szerepet játszik a világgazdaságban.

A tőkebeáramlást elősegítette a képzett és szorgalmas munkaerő piaci megjelenése. Indiában folyamatosan bővül a középosztály, amely jelenleg 350 millió főt számlál és pár évtizeden belül el fogja érni az 500 millió főt. Ez a társadalmi réteg járult hozzá a fogyasztás növekedéséhez. India a világ legnagyobb angolul beszélő közössége.

Az imponáló gazdasági adatokat azonban ellensúlyozza a továbbra is kétségbeejtő szegénység, különösen a vidéki területeken. Az ország lakosságának egyharmada napi 1 dollárból kénytelen „megélni”. Nagyok a vagyoni, nyelvi, műveltségi és vallási különbségek. Ide értendő a városi és vidéki megosztottság is. A kormány sokat küzd azért, hogy a gazdasági növekedést a városi központokból a vidéki területek felé kiterjessze. Ahhoz viszont, hogy a lélekszám állandó emelkedése mellett a társadalmi különbségek növekedését sikerüljön lefékezni, netán megfordítani, erőteljes gazdasági fejlődésre van szükség. A népesség növekedésének a mértéke Indiában sokkal nagyobb, mint Kínában, ezért pár évtized múlva a világ legnépesebb országa lesz. Az európai léptékben kontinensnyi ország fejlettsége mindazonáltal továbbra is jócskán elmarad a fejlett ipari államok átlagától.

Az indiai műanyagipar helyzete

Az országban az egy főre jutó műanyagfogyasztás 1990-ben évi 2 kg/fő volt, amely 2010-re a még mindig alacsonynak számító 8 kg/fő értékre emelkedett. Az indiai egy főre jutó műanyagfogyasztás alig a harmada a 28 kg/fő/év világtátlagnak. Bár az egy főre jutó fogyasztás gyorsan nőtt, a műanyagok iránti kereslet további növekedésével számolnak az elkövetkező öt évben. A hozzáférhetőségük és az árak miatt a végfelhasználók még mindig gyakran alkalmaznak tradicionális anyagokat: fémeket és papírt.

1. táblázat

A műanyag-felhasználás anyag típusok szerint 2013-ban

Műanyag típus	PE	PP	PVC	PS	PET	Műszaki műanyagok
Felhasználás, %	33	30	22	4	7	4

A műanyag-felhasználás túlnyomó részét (89%) a tömegműanyagok (PE, PP, PS, PVC) teszik ki (1. táblázat).

A prognosztizált növekedés fenntarthatónak tűnik. A gazdasági liberalizáció előnyösen hatott az olyan végfelhasználó szektorokra, mint a csomagolóipar, az autóipar és az építőipar. Az intézkedések következtében India lett a világ harmadik legtöbb műanyagot felhasználó országa.

Az euróövezet elhúzódó válsága és a világgazdasági lassulás ellenére az indiai GDP 2017-ig 6%-al fog évente bővülni, ami meghaladja sok más nemzetgazdaság növekedését. Az indiai műanyag-felhasználás növekedése még a GDP-nél is nagyobb arányban várható. Az állami infrastrukturális beruházásoknak, a magánbefektetéseknek és a kereslet növekedésének köszönhetően a műanyagok felhasználása egyre jobban megjelenik a csomagolótechnikában, a csővezetékek építésében, valamint az autó- és elektronikai alkalmazásokban.

Az Applied Marketing Information (AMI) adatai szerint Indiában 2012-ben 11,5 millió tonna műanyagot állítottak elő. 9%-os évenkénti növekedést prognosztizálnak, amely a keresletet 16 millió tonna fölé emeli 2017-re.

A Reliance Industries állítja elő az indiai műanyagipar alapanyag-szükségletének majdnem 50%-át, amely így meglehetősen koncentrált. Több mint egy évtizede ez a legnagyobb piaci szereplő, miután az indiai kormány eladta az állami tulajdonú Indian Petrochemical Corporation Limited-et. A legutóbbi kapacitásbővítési projekt keretében 12 milliárd USD beruházással PE, PVC és PET gyárakat építenek 2013 és 2016 között.

Az Indian Oil a második legnagyobb alapanyaggyártó, több, mint 10%-os részesedéssel, annak ellenére, hogy csak a PE és PP gyártásban érdekelt. A Haldia 10%-nál kisebb piaci részesedéssel rendelkezik. Az alapanyaggyártó piacon így fennmaradt 30% megoszlik 14 kisebb vállalat között.

A polimerekre vonatkozó indiai importtarifák 5%-ra csökkentése keresletélénküléssel járt. Ezenkívül több módosítás is volt, pl. a jutacsomagolások visszaszorítása (Juta Packaging Act), amelyek növelték a műanyagok részarányát a gazdaságon belül.

Az indiai műanyagipari alapanyaggyártással szemben a műanyag-feldolgozás már sokkal tagoltabb. Az országban a műanyag-feldolgozó üzemek 75%-a kisvállalkozás, és csak a fogyasztás 30%-t biztosítják. Ezek a tipikusan nagyon kicsi családi tulajdonú cégek korlátozott műszaki kapacitással és pénzügyi erőforrásokkal rendelkeznek.

Indiában a műanyag-feldolgozás többnyire a kisebb műszaki értéket képviselő termékek – pl. csomagolás – gyártására épült ki, ami egyben az előrejelzett belföldi növekedés alapja is. Az országban 30000 műanyag-feldolgozó cégnél 3 millió alkalmazott dolgozik 90000 gépen, amivel 2012-ben összesen közel 25 Mrd USD termelési értéket állítottak elő.

Az újonnan kiépülő infrastruktúra – telekommunikáció, kikötők, autópályák, és energiaellátás – komoly lehetőség a magánbefektetések számára. A műanyagok felhasználása az infrastruktúra területén hozzájárul a készletek mérsékléséhez, a szállítási határidők rövidítéséhez és a költségek csökkentéséhez.

A csomagolási és a mezőgazdasági ágazatban várhatóan megmarad a hosszú távú növekedés. Bár az alacsony szintű termékek előállítására pozicionált iparban korlátozottabb a növekedési potenciál, a korszerűsítés elengedhetetlen. A magasabb hozzáadott értéket képviselő, gyorsan növekvő szektorok, mint az orvosi eszközök gyártása a vállalkozások és befektetők vonzó célpontja lehet, ami hozzájárul az ipar fejlődéséhez.

Több indiai műanyagipari cég talált exportlehetőségeket a növekvő globális piacon, a hatalmas méretű és jövedelmező hazai felhasználás mellett. A vegyi és polimer óriás Reliance Industries Ltd. a 2012-es pénzügyi évre rekordbevételt jelentett, az exportjuk 40%-kal emelkedett.

Az extrudereket gyártó Rajoo Engineers Ltd-nek szintén jelentős az exportja. Céllal tűzték ki, hogy exportjukat 50% fölé emelik. Az indiai valuta leértékelődése segíteni fogja a céget az automatizált berendezések még versenyképesebb tengerentúli értékesítésében. A Rajoo jelenlegi partnerei Németországban, Spanyolországban, az Egyesült Királyságban találhatóak, és tervezi az USA-ban való megjelenést is.

A közvetlen külföldi tőkebefektetések (FDI) fogadására speciális gazdasági övezeteket hoztak létre. Az indiai kormány 2013-ban jelentette be hat műanyagipari park felépítését: ezek Punjab, Haryana, Rajasthan, Uttar Pradesh, Odisha és Andhra Pradesh. Az Indiában kialakítandó műanyagipari parkok a remények szerint bátorítják a kis- és közepes műanyag-feldolgozó cégeket, hogy a végfelhasználó cégekkel tömörüljenek klaszterekbe.

A dereguláció hatása az indiai műanyagiparra

India korábbi és jövőbeli sikereinek a kulcsa a dereguláció. Történelmileg a szigorú szabályozások korlátozták a vállalkozásokat, elzárták Indiát a világ többi részétől

és megnehezítették az üzleti terjeszkedést. A szabályozásokat egyre inkább lebontották, hogy ösztönözzék a külföldi tőkebefektetéseket a hatékonyabb ipari struktúra kialakítása érdekében. A piac számára a dereguláció a létező legjobb lehetőség.

A legutóbbi törvényi szabályozások már megengedik a külföldi kiskereskedelmi láncoknak, hogy befektetéseket eszközöljenek az indiai kiskereskedelmi szektorba. A csomagolóipar számára ez kiváló lehetőség, hogy közelítsenek a nyugati színvonalú csomagolásokhoz. Jelenleg az Indiában forgalomba kerülő élelmiszernek mindössze 5%-át csomagolják, és a kiskereskedelem 10%-a működik szervezeten. 2012-től a külföldi kiskereskedelmi láncoknak már engedélyezett az 51%-os részesedés megszerzése. Ehhez a jogalkotó minimálisan 100 M USD befektetést vár el, és az értékesített termékek 30%-át helyi kistermelőktől kell beszerezni.

Az indiai gazdaság fejlődése és a nyugati minták átvétele nagy lehetőségeket tartogat a műanyag-feldolgozó ipar számára. A szupermarketeknek szüksége lesz a helyi előállítású műanyag csomagolásokra az áruik polcos elrendezéséhez és a szállítás javításához. Ezek a kezdeményezések modernizálni fogják – a szállítás és kiskereskedelmi csomagolás igényeinek megfelelően – a műanyag-feldolgozó ipart a mostani kezdetleges állapotról. Továbbá kialakulhat az igényeknek megfelelő, egymással összefüggő nagy kapacitású műanyag-feldolgozó vállalatok országos hálózata a jelenlegi sok kisebb, elszórtan működő helyett.

Az elmúlt 20 évben a multinacionális cégek nagy lépéseket tettek az indiai piacon, de több közülük nem tudta megfelelően kihasználni a lehetőségeit. A multinacionális cégek számára – a következő szint eléréséhez – sokkal inkább kulcsfontosságú megtanulni az indiai üzleti folyamatokat, mint a már meglévő globális üzleti gyakorlatokat egyszerűen átültetni a helyi piacra.

Az Indiában rejlő lehetőségek kiaknázásához a multinacionális cégeknek erős és látható elkötelezettséggel kell rendelkezniük az ország iránt. Muszáj felhatalmazást adni a helyi üzletágnak, valamint befektetni a helyi tehetséges munkaerőbe. Indiában a multinacionális cégek számára alapvető fontosságú, hogy a helyi vezetés rendelkezzen a tőkebefektetések, termékek és árak meghatározásához szükséges döntéshozatali képességgel. A multinacionális cégeknek a megfelelő emberekre van szükségük – különösen a középvezetésben – mert ez a csoport kulcsfontosságú a növekedési stratégia sikeres végrehajtásában.

A nemzeti és regionális kormányok azonban gyakran hoznak kontraproduktív és befektetőellenes intézkedéseket a meghirdetett dereguláció és reformprogramok ellenére is. Pedig a befektetési lehetőségek kihasználása és a növekedés a szabályozási reform sikerén, az FDI ösztönzésén, valamint a gazdaság minél gyorsabb szerkezeti és működési átalakulásán múlik.

Oktatás és kutatás

Az indiai műanyagipar az új növekedéshez képzeti ki az új szakembereket, mert a képzett és a magasan képzett munkaerőből hiány mutatkozik. Egy újonnan létrehozott oktatási intézmény, a Plastindia Foundation's Knowledge Centre a menedzsmentre és

a műszaki képzésre fog összpontosítani. A képzett műanyagipari technológusok számának növelése érdekében az indiai kormány műanyag-feldolgozó szakképzéseket indít a száznál is több ipari továbbképző intézetben (Industrial Training Institutes).

Az iparág különösen érdekelt a magasabb szintű anyagokra – pl. a műszaki műanyagokra és kompozitokra – és alkalmazásokra vonatkozó ismeretek fejlesztésében. Bár a későbbiekben a tehetséges hallgatókat a műanyagok területéről elvonhatja az információtechnológia, amely India másik gyorsan növekvő szektora. Jelenleg a műanyagipari kurzusok az ország egész területén elérhetőek, és végül ki fogják szolgálni az iparág gazdasági és kutatási szükségleteit.

Számos kutatás is folyik Indiában, melyek közül többet nemzetközi rendezvényeken ismertettek.

Az indiai autóipar

India autóipara a világ egyik legnagyobb és leggyorsabb ütemben bővülő piaca. *A személygépjármű és haszongépjármű ipara a hatodik a világon.* A gyártott járművek számát a 2. táblázat tartalmazza. Az autóipar a GDP 6%-át állítja elő, amely pár éven belül 10%-ra növekedhet, ami a műanyagipar számára kedvező perspektívát kínál. A jelentősebb autógyárak India négy legnagyobb városa körül csoportosulnak: Mumbai, Delhi, Kalkutta, Chennai. Ez utóbbi város kapta az „India Detroitja” elnevezést.

Az indiai autóiparban megtalálhatók a hazai és a külföldi gyártók is. A hazai gyártók közül a legjelentősebb a TATA, Maruti-Suzuki, és a Mahindra-Mahindra, amelyeknek már a nemzetközi térnyerése is elindult. Ezzel a folyamattal párhuzamosan az utóbbi 15 évben India a külföldi gyártók kedvelt befektetési célpontja lett, köszönhetően a hatalmas piacnak és az olcsó munkaerőnek. Szinte valamennyi jelentős autógyár rendelkezik indiai üzemmel: Mercedes-Benz, General Motors, BMW, Fiat, Renault, Volkswagen. A japán autógyárak közül a Toyota, Nissan, Suzuki, Yamaha.

Az elmúlt években lezajlott globális szemléletváltás az autóiparban a piaci igényeket is átalakította. Nagy kereslet mutatkozik a kisméretű, alacsony fogyasztású gépkocsik iránt, Indiában különösen. Ezért fejlesztették ki a *Tata Nano-t*. Ez egy miniautó, melyet az indiai Tata Motors gyárt 2008 óta. A tervezésénél az volt a fő szempont, hogy minél olcsóbb, így a kevésbé tehető rétegek számára is elérhető legyen. A *Tata Nano* ezért jóval szerényebben felszerelt a mai autók többségéhez képest. Az árusítás megkezdésekor a *Nano* lett a világ legolcsóbb új autója.

2. táblázat

Személygépjárművek és haszongépjárművek gyártása, db

Megnevezés	2009	2010	2011	2012	2013
Személygépjárművek	2 175 220	2 831 542	3 040 144	3 285 496	3 138 988
Haszongépjárművek	466 330	725 531	887 267	859 698	741 950

Az adatokból is látszik, hogy az indiai személy- és haszongépjármű-gyártás – a múlt évtől eltekintve – folyamatosan növekedett.

A mezőgazdasági gépek, teherautók és buszok mellett az ezekhez kapcsolódó alkatrészek, motorok és fődarabok gyártása is évtizedek óta folyik. A kerékpárok és motorkerékpárok tízmillió darabos szériákban készülnek évente.

Az alkatrészgyártás folyamatosan bővül, mintegy 6400 vállalat működik ebben a szektorban. Az import aránya 25%, amely az elkövetkező években tovább fog csökkenni, sőt, egyes prognózisok szerint India középtávon nettó autóalkatrész-exportőrré válik.

Összeállította: Jankelovics Péter

Tolinski, M: India's plastics industry. The subcontinent is shaping itself into a global plastics powerhouse = *Plastics Engineering*, 68. k. 8. sz. 2012. p. 10–11.

Deregulation opens up new opportunities in India = *Injection World*, 2014. március, p. 13–16.

Choudhary, V., Kshirsagar, A., Narayanan, A.: Doing business the indian way = *CHEMManager Europe*, 9. sz. 2013. p. 8.